An de liende

is een elektrisch Stellingwarfs maondblad
van de stichting Stellingwerfs Eigen (sSe)

Oplaoge: 467 e-adressen
1ste jaorgaank, nommer 10
Daotum: 1 okt 2006

Redaktie: Frank de Vries
Piet Bult

Aemels: info@stellingwerfs-eigen.nl
Webstee: www.stellingwerfs-eigen.nl
(Hier vien ie ok et archief van An de liende.)

ISSN : 1872-4108
NUR : 525
SSE : 0610

Verantwoordelikhied m.b.t. et copy- en auteursrecht van instuurd wark ligt bi'j de instuurder.
Copy- en auteursrecht van instuurd wark bin en blieven van de oorspronkelike maeker.
De redaktie/uutgever nemt gien verantwoordelikhied veur inzunnen wark!
Et deursturen van dit blad mag alliend zonder veraanderings.
Kiek op de laeste bladziede veur meer spulriegels.

De inhoold van disse maond:

- Van de redaktie 3
- Agenda 4
- Dri'jekont 5
- Reaktie van de redaktie 7
- Kritiek 8
- Kotte reakties 9
- In et ni'js, uut et ni'js 13
- Turfstri'jselfebriek 16
- Oostends Woordenboek 17
- Schriefwedstried 19
- Weties uut de Wikipedia 20
- Wussen jim dat… 20
- Taeltuun 21
- Een ni'je auto 22
- Veurstel 23
- Et Nederlaans komt van et laand van Kuuk 24
- Boekbespreking (Een brogge van glas) 25
- Deurdaenkerties 26
- Meer! Beter! Mooier! 27
- Haastgedichten 29
- Pap 30
- Fleegeralaarm 31
- Winterreize 34
- De Stellingwarver Biebel 35
- Stelling van de maond 36

Wi'j staon d'r omme bekend…

We staon d'r al haost wat omme bekend dawwe over taelblunder(tie)s de hieltied een protte kommentaor An de liende hangen…

Mar hoe vreselik is zoks eins, et maeken van tael- en tikfouten…?
We stellen et slim op pries om daorover je kotte of lange miening te heuren…

Van de redaktie

Rond et begin van de veurige maond - vlak veur ’t sutelen - was ’t even slim drok mit et verschienen van alderhaande ni’je boeken. Krek op ‘t stuit dawwe et zels as kleine zelsstanigen ok hatstikke drok kregen. Zo in de haast bin d’r altied pattie bedrieven - mar bliekber ok pattekelieren - die beginnen de centen te tellen en die moe’n dan veur et aende van et jaor ok nog vlogge even opmaekt wodden. Mar goed, disse mannen van de redaktie hebben toch naor een peer bi’jienkomsten toe west, o.e. naor et uutkommen van et mooie ‘**Stellingwarver plaanteboek**’ van Henk Jager, Wieke de Haan heur ‘**Ophysje en delbêdzje**’ en naor een hiel uutzonderlik geval in Oostende in België. Van die laeste hewwe veerderop een briedvoerig verhael.

Wawwe deur omstaandigheden jammergenoeg mist hebben was et verschienen van et boekemaondgeschink ‘**Zuver nuver**’ van Roely Bakker. We bin - veur niks of veur vuuf euro - mar niet naor et fesien in Ni’jhooltpae west want we vienen et eins jammer dat de sSr zoe’n tachtig percent van heur energie stikt in een schriever die himzels now toch wel haost es een betien redden kan. Wodt et onderhaand gien tied dat Johan de ‘grote’ mark es bestormt? Een Nederlaanse ‘bestseller’ misschien? De hieltied etzelde riedeltien: Pieter interviewt Johan, Joop praot mit de schriever, Douwe ondervragt Johan, Pieter praot nog es mit Johan… Nee, wi’j hadden liever zien dat de ni’je telenten Henk en Roely een wat grootser (gezaemelik?) feest anbeuden kregen hadden.

Afijn, de Friezen gaon nog even deur mar de Stellingwarvers bin onderhaand klaor mit et sutelen, alliend de Boekemark saemen mit de Friezen in Drachten staot nog op et pergramme. Neffens de berichten hebben zoe’n zeuventig Stellingwarfse vri’jwilligers weer slim heur best daon, al mit al veur roem 20.000 euro an negosie verkocht en mithulpen om de blispoters van de sSr veur et kommend jaor weer een mooi traktement en onkostevergoeding uutkeren te kunnen. Wi’j holen oons maendagsaovens nog mar wat bi’j wat koffie en een gehakballe. Ok lekker!

In de waandelgangen hewwe heurd dat d’r een **ni’je bestuursveurzitter** van de Schrievers-ronte an zit te kommen. Et liekt oons op ’t eerste gezicht best een aorige man. We hopen dat hi’j ok nog es een uurtien veur oons vri’jmaeken kan om es wat bi’j te praoten.

Lao’we as kroem- of platpraoters mittenneer ok mar es kennis maeken mit een Duuts stok Nedersaksisch in et kotte verhael **Fleegeralaarm**. Zo now en dan moej’ een riegeltien overlezen mar et meerste kuwwe hier in de Stellingwarven toch wel goed naokommen. Datzelde gelt eins veur et Kuuks wao’we ok een hiel verhael in kregen. Veur wie d’r niet hielendal uutkomt kuwwe hier en daor misschien wel mit een peer woorties helpen. We bin d’r now al wis van dawwe van disse beide ‘vremde eenden’ nog wel es vaeker wat te lezen anbeuden kriegen.

Mit een vrundelike groet van,
Stichting Stellingwerfs Eigen
Frank en Piet

Agenda

De Sutelaksje fan de Stichting It Fryske Boek is nog oant en mei sneon **21 oktober**. Yn sân wike tiid komme sa'n 1.800 sutelers mei kroaden fol Fryske boeken en lûddragers by de doarren lâns, yn hast 150 doarpen, stêden en buorskippen, ferspraat oer hiel Fryslân.
-red-: no…'hiel Fryslân'…? Spietigernôch binne d'r mei de Stellingwerven bliekber oare ôfspraken…!

Op **2 oktober** wodt de Stellingwarver Schrieveri'je Pries, bestaonde uut een oorkonde en een bedrag van 500 euro, uutriekt an Christine Magour in et Gemientehuus van Oostaende deur de burgemeester van Westaende.

15 oktober zundagmorgen van 11 tot 12 ure radio pergramme Huus en Hiem vanuut radio centraal Noordwolde. Pergramme mitwarkers: Paul Hensen, Piet Bult en Henk de Vries. De gaast is disse keer Jacobus Lukkes uut Berkoop die o.e. 5 keer an de elfstedentocht mit daon het mar ok slim sportief en muzikaol is.

Op zundag **8 oktober** van 11:00 tot 17:00 ure is d'r in Sneek een groot harmonica/accordeon festival in 'De Spil' an de Lemmerweg, Molenkrite 169 in Sneek naost de C 1000.

Op zaoterdag **4 november** is op Erve Kots in Lievelde weer een vertaelersstudiedag veur biebelvertaelers uut et SONT-gebied. Disse dag wodt orgeniseerd deur de warkgroep Dialect & Religie van et Staring instituut uut Doetinchem.

Op **11 en 13 november**:
De Histrorische Verening Makkinge e.o. hoolt op de markdag van eerder, dus op maendag **13 november** bi'j aovende een tentoonstelling angaonde de zuvelfebriek "De Eendracht" mit foto's en aandere wetenswaordigheden. Mit muzikale omliesting. Zaoterdagsmiddags de elfde kuj' ok terechte allienig veur de tentoonstelling..

Dri'jekont

Gemeente in de fout met lastenheffing

Een deel van de belastingplichtigen in Weststellingwerf moet, door toedoen van de gemeente, over drie jaar achterstallige belastingen en heffingen nabetalen. Het kan per huishouden om enkele duizenden euro's gaan. Over de jaren 2004, 2005 en 2006 is een deel van de inwoners niet of onjuist aangeslagen voor de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en de rioolbelasting. Het gaat om 3,5 procent van de huishoudens die geen of een foute aanslag kregen. Zij ontvangen de komende tijd een correcte versie, waarna ze alsnog moeten betalen.

Het bovenstaande staat op 4 september 2006 in de Leeuwarder Courant. Wat ik nu echt niet begrijp is, dat wanneer een gemeente een fout maakt dit geen enkele consequentie heeft. Maar als de burger iets fout doet, dit meteen gevolgen heeft. Kom op sloege Stellingwarvers kom hier tegen in geweer en laat dit niet zomaar over je heen komen!

Nijmegenaar rondt twee studies af met 26 tienen. Zouden die tienen een garantie zijn om een goedbetaalde baan te krijgen?

Fryslân blijft zich maar krampachtig vasthouden aan het terechte idee dat over "tig" jaren er bijna geen mens hier meer wil wonen en werken, omdat alle (financiële) middelen ons zijn afgepakt door 's-Gravenhage onder het mom van landsbelang. Hierbij doel ik op de olie- en gaswinningen. Inwoners en Friezen die buiten Fryslân wonen worden daarom opgeroepen om een plan te bedenken hoe onze provincie er in 2030 uit zal gaan zien om het aantrekkelijk te houden om er te willen leven èn werken. Puur geldverspillerij, want denken de bestuurders nu echt dat al deze plannenmakerij uitkomt? Dàt gaat toch gewoon z'n eigen gang en dat heeft de geschiedenis wel aangetoond, dat dit niet te beïnvloeden is.

"School krijgt boete voor te weinig les" staat er in de L.C. van 8 september 2006. Weer zo'n loze kreet die van het kabinet komt. Ze roepen daar maar wat zonder eerst na te gaan hoe dit komt dat een middelbare school niet het minimum lesuren haalt. En dan ook nog dreigen met inhouding van de vergoeding van zo'n school! Zou het niet juist aan die vergoeding kunnen liggen dat zo'n school niet de vereiste aantal uren haalt? Het onderwijs heeft namelijk al jaren chronisch geld tekort.

We zijn met elkaar de laatste tijd aardig paranoia aan het worden met het toverwoord "terrorisme". Zet een goedbedoeld iemand een fles wijn op de stoep van ex-minister Donner en wordt meteen groot alarm geslagen. De fles wijn zou een bom kunnen zijn.

(Gaot deur op de volgende bladziede.)

De overheid voert de controle over ons burgers stiekem weer verder door onder het mom van terrorisme. In de jaren zestig is de koude oorlog reden om burgers bang te maken voor oorlogdreiging en nu is dat terrorisme, omdat de koude oorlog over is moet de overheid iets nieuws bedenken. Bankrekeningen moeten gecontroleerd worden met de reden van zwart geld, maar in wezen is dit gewoon weer een manier om nog meer controle over ons te krijgen. Bestanden van de overheid, belastingdienst, kentekenregister in Veendam en nog “tig” andere bestanden zijn aan elkaar gekoppeld om zo bijna een totale controle over ons hebben en houden te krijgen. Iedereen die bijvoorbeeld straks lid is van de SP en als die politieke partij dan iets doet wat niet door de overheid gewenst is, wordt er op één knop gedrukt en de ongewenste personen die lid van de SP zijn, worden opgepakt en geruisloos verwijderd uit onze samenleving. Een ondenkbaar doem scenario? Iemand die dit niet geloofd, doet aan struisvogel politiek. Die steekt zijn of haar hoofd moedwillig in het zand en wil de problemen niet zien.

Nog iets wat een heleboel mensen niet zien of niet willen zien. Ptt telecom (nee het is geen kpn, dezelfde poppetjes met dezelfde streken), want die “k” staat voor koninklijk en dat moet de overheid die lieden weer afpakken, want het is toch niet normaal dat criminelen tot koninklijk verheven worden? Ik begrijp het best dat de overheid van deze kerntaak in onze samenleving af wil en om dan wat status aan de boel te geven, krijgen die lieden het predikaat van koninklijk. Ptt telecom is nu bezig om alles wat los en vast zit op te kopen en hun expansiedrift is ontoombaar. Bijna iedere internet provider is van ptt telecom, het beheer van de landelijke zenders (Nozema) is volledig in handen van ptt telecom, dat digitenne is ptt telecom in de schoot geworpen en het aandeel dat de staat nog in ptt telecom heeft is verkocht.
De overheid noemt dit privatisering: De overheid is van de verantwoordelijkheid af en krijgt er bovendien nog een enorme som geld voor. Mooie argumenten, maar het klopt aan geen kanten, want noem mij één bedrijf wat geprivatiseerd is en waar de burger van profiteert.

De overheid is ook heel selectief in dit privatiseren en is wezen een enorme monopolist. Als voorbeeld noem ik de vernieuwing van een rijbewijs. Tien jaar geleden kost dit f 35,-- en nu € 40,-- (f 88,15!). Na 1 oktober kost dit zelfs € 45,-- en wie er niet op wachten wil of kan, moet er nog eens extra € 40,-- overheen betalen. Op die manier wordt een rijbewijs verlengen wel héél duur f 187,32! Waarom kan ik niet naar een concurrent zoals men iedereen voorhoudt met die privatisering? Nee, dat kan niet (waarom niet?), want zoiets is een ware melkkoe voor de gemeente cq overheid en het zou dom zijn om deze vetgemeste kip te slachten.

Kinderen horen niet in de cel. Dàt staat als een paal boven water. Maar er moet nu wel een nuance gemaakt worden in het geval dat er wel kinderen in een cel zitten. In het geval van Hui moet er wel bijgezegd worden dat de moeder op die manier een uitzetting probeert “af te dwingen” doormiddel van een kind. Het kind hoeft niet per se bij de ouder in de cel, maar het kind kan zolang elders ondergebracht worden. Maar daar wordt dan weer de voorwaarde aan verbonden om het kind af te moeten staan en dan is het logisch en terecht dat zo’n moeder hier niet aan meewerkt.

De wrotter

Over et gehiel bezien vint ik de An de Liende een weerdevol mar soms wat onvolwassen blad. Wat et veurige nommer anbelangt bin ik et iens mit Popke Popma. Ik hole d’r naemelik niet van dat interessaante meensken op een kienderachtige meniere belachelik maekt wodden.

Henk J. Jager

Reaktie van de redaktie

In et veurige (september) nommer vertelde Popke Popma in een inzunnen stok over zien argernis over oons 'grappien van de jonge halfgod uut Laaksum'. We hebben daor doe zels nog mar even niet op reageerd om es of te waachten as d'r ok aander/meer kommentaor op kommen zol. D'r kwam iene, die staot hierboven en is et wel aorig mit Popke iens.

Eerst even kot deur de bocht. Et plaetien en de tekst 'jonge halfgod' waor in et inzunnen stok op doeld wodde kwam rechtstreeks van de eigen webstee van Johan Veenstra (dagboeken, 14/7/2006). Et ienige wawwe d'r zels an daon hadden was et plaetien wat uutrekt - aanders was et haost gien zuukplaetien now -, en d'r wat ekstra tekst uut Sirach onderplakt. Zoks kuj' "driekeer niks / twiekeer niks / hielendal niks / wel aorig / mooi / prachtig" (deurhaelen e.z.v.) vienen, mar dat zal grif wel veur meer stokkies gellen biwwe bange. Is zoks slim in een maondblad dat de hieltied op et laeste blad staon het: *"... mar et moet wel wat lieden kunnen."*?

Mar misschien het Popke et ok wel wat dieper bedoeld, zo van "jim moe'n niet altied zoe'n kritiek op aanderen hebben…" of zoks want d'r ston ok nog: *"Ik bin fan miening dat as jimme wolle dat jim An de Liende in fin mear krije sil as, en ik neam mar wat, De Ovend, dan sille jimme soks berikke moatte op eigen krachten, sjen litte wat jimme kinne en net troch ien belachelik te meitsjen."*

Die *'fin mear'* - wawwe daor ok onder begriepen meugen -, daor biwwe op himzels niet speciaol op uut, dat is niet et doel van oons blad. Awwe et dan al in een vergeliek mit De Ovend bekieken dan wiwwe veural aanders wezen, dat wel. De Ovend is neffens oons al jaoren wat laankwielig *('langdradig; langdurig saai')*. Mit alle respekt heur, mar mit bi'jglieks die ievige oorloghistorie ('40-'45) of die ievige…*(vul mar in),* daor trek ie vandaege-de-dag beslist gien jeugd mit an. De Ovend is beslist gien 'eupen' blad veur en deur iederiene. Oons doel mit dit maondblad is juust wel die eupenhied van zaeken en veural ok om zonder een vorm van censuur alleman een eupen podium te bieden. Nog es en mit naodrok…: zonder censuurkemmissie..!

En ja, die 'eigen krachten', oons donkt dawwe al een hiel aende op de goeie weg zitten mit o.e. oonze vertaelings van een peer klassieke stokken en deur et vri'jelik anbieden van ruumte in dit blad. Dat et altied beter kan, wee'we vanzels zels ok wel mar ja, daor is dan eins ok - nog wat meer - mitwarking van aanderen veur neudig. En zeg now zels, wat is beter: een peer vri'jwilligers die aanders ok nog wel wat te doen hebben mar die mit een hiel aorig initiatief uutaende zetten of (zoas bi'jglieks de sSr dot) ieder overleg ofhakken en de zaeke veerder doodzwiegen (ienkeer een krummeltien). Ja, dat is professioneel…!

In een Stellingwarfse gedichtebundel – van al wat jaoren leden - die doe in eigen beheer uutgeven is vunnen we zoks as: *"Niet deur de Schrieversronte uutgeven want ik wil niet hieltied deur zoe'n kemmissie keurd wodden!"*. Zoe'n soorte riegeltien zal d'r aansen ok wel aachter in oonze vertaeling van de Biebel kommen moeten…

O ja, en die *'jonge halfgod uut Laaksum'* die maekt himzels vaeks belacheliker as dat wi'j dat iens kunnen…

De redaktie

Kritiek

Kritiek (Oud-Grieks: κριτής, krités: hij die beargumenteerd beoordeelt, analyseert, interpreteert of observeert) betekent in essentie *ergens wat op aan te merken* hebben. *(Wikipedia)*

Een betien anslutende op oons kommentaor op de veurige bladziede kuwwe et ok drekt wel even over 'kritiek' hebben want dat is ok zoe'n mal woord dawwe nog wel es tegenkommen. Veur de goeie odder: d'r bin verschillende soorten (vorms) van kritiek:

a) et in algemiene zin bekritiseren as et beoordielen van wark(stokken) mit as doel de weerde van dat wark vaaste te stellen,

b) opbouwende kritiek die dudelik mit alderhaande veurbeelden onderbouwd en beargementeerd wodt, mit et doel om mekeer te helpen en daordeur mittenneer beter te wodden,

c) negatieve kritiek is zo ongeveer et tegenoverstelde van (b) en dan wodt d'r vaeks mar te pas en veural ok te onpas mar wat reupen zonder die verschrikkelik belangrieke veurbeelden en argementen,

d) dan hewwe ok nog de kritiek op zaeken as grote bedrieven en overheden.

De eerste en de laeste biwwe et vaeks al vlogge wel over iens. De beide middelsten liggen veur pattie wat ingewikkelder. Laot et dudelik wezen dat wi'j hielendal gien inkel perbleem hebben mit de kritiekvorm onder b en een gruwelike hekel hebben an de kritiek onder c. Iederiene mag van dit blattien en oons biebelvertaelwark vienen wat hi'j wil zolange d'r even bi'jzegd wodt wawwe verkeerd doen (b) want dan kuwwe d'r wat mit en d'r mittenneer alliend mar beter van wodden. As d'r alliend mar wat reupen of zegd wodt zonder daor wat dudelike redens bi'j te numen zoas o.e. deur Johan V. en zien grote vrund en uutgever Pieter J., tja… zokken hebben in oons toevallig de verkeerden troffen…!

PS
Mar d'r is vanzels bi'jglieks ok een kilemeters groot verschil aj' as klein joongien tot je vuuftigste je hiele leven alliend mit je 'moeder' stief an de haand en zonder te praoten grootbrocht binnen of daj' as jongste van tiene altied al mit argementen et heufd boven waeter holen mossen.
pb

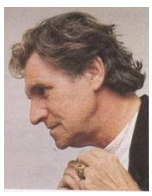

Wie van disse drie bekende mannen is de alderbekendste en de alderbeste en de alder, alder, alder…?

Kotte reakties

Oonze streektael…

De Nedersaksische streektael wodt neffens dr. Geert Driessen van onderzuuksburo ITS in Nijmegen (onderdeel van de Radboud Universiteit) anno 2006 nog deur ongeveer vuventwintig percent van de volwassenen praot. Mar vier percent van heur kiender bruukt de streektael nog.

Biebelvertaelersdag

Opdrachten veur den vertalersdag op 4 november 2006 op Erve Kots in Lievelde:

Mathheüs 7 : 1 – 6
Mattheüs 23 : 23 – 28
Marcus 10 : 23 – 27
Mathheüs 22 : 15 – 33
Lucas 24 : 17 – 27

-red-: veur wie d'r belang bi'j het hewwe wel een stokmennig verschillende Saksische streektaelteksten van ditzelde wark beschikber (naemens et SONT en de warkgroep 'Dialect en religie' van et Staring Instituut).

Valse vrund…: tasse

Ma'k een tasse koffie van jow…
is in Duutslaand hiel gewoon.
In oons Braobaant wodt et ok wel zegd.
Jow doelen op een paantien koffie zeker…?
't Mag ok wel in een koppien…!

Ienakters

Op 30 september was d'r een perveensiebried ienakterfestival op Et Vene. Op 10 november hoolt de Schrieversronte heur eigen ienakterfestival mit een priesuutrieking.
Tjonge, jonge, hadde dat niet wat beter kombineerd wodden kund..? We mossen toch meer saemenwarken? Now dan…

Et turfboek

Omreden d'r in de Stellingwarven aorig belangstelling was veur et boek over de turfstri'jselfebriek (NNT) van Alie Alberts uut Emmen wodt et boek now ok (veur 20 euro) verkocht bi'j eetcafé De Steige in et centrum van Berkoop.

Wodden of wodden…

In de Sutelkraante ston: *"Al die boekekraanten wodden drokt bi'j iene drokker: ..."*
Opiens zaggen we daj' in zoe'n zinnegien niet zien kunnen as et now in de tegenwoordige of in de verleden tied staot. We stellen veur dat et 'wodden' in de verleden tied dan ok mar 'woddeden' wodden moet.

In de waandelgangen…

Van heuren en zeggen zal Doeke Duursma uut Wolvege halverwegens november de ni'je veurzitter van de stichting Stellingwarver Schrieversronte in Berkoop wodden.

Duursma (1945?) het jaorenlang boerkt op Der Izzerd. Veur de VVD het hi'j in de Gemienteraod van Stellingwarf-Westaende zitten van oktober 1981 t/m april 1986 en van april 1994 t/m meert 2002, en hi'j het him ok een schoft doende holen mit 't Waeterschop. Duursma is op 't heden rentenierboer en is sund 2002 ridderd en Lid in Orde van Oranje-Nassau wodden. Wi'j weensken him alle goeds toe in zien ni'j funktie en zollen graeg es in een persoonlik gesprek mit de beste man kennismaeken.

-red-: Hoewel wi'j van Grietje Bosma – Dijkstra niet al te vule verneumen hebben, vienen we et toch ok een betien jammer dat zi'j d'r now al weer mit ophoolt.

Ni'je boeken…

Rond begin september, kot veur de sutelaktie(s) wodden d'r de hieltied een protte ni'je boeken prissenteerd. Een peer van zokke prissentaosies hewwe dit jaor persoonlik even mitmaekt.

As eerste hewwe naor et verschienen van Et Stellingwarver Plaanteboek van Henk Jager west. Onderhaand hewwe et boek ok al es wat deurblaederd vanzels. Et zicht d'r prachtig uut en d'r staot een hiele protte in wawwe nog niet wussen. De Spamplaante kwawwe liekewel in de gauwighied niet tegen, krek as et Jacobskruiskruid niet. Die eerste soorte kuwwe oons nog wel wat bi'j veurstellen mar dat et Jacobskruiskruid d'r niet in staot dot oons toch een betien ni'j. Oonze eerste gedaachte was: dat zal toch gien poletiek spullegien wezen? Gruunbeheerders vienen zok kruud prachtig mar peerdevolk bi'jglieks moet d'r niks van hebben. We moe'n Henk nog mar es vraogen waorommme as dit Jacobskruiskruid dan ok niet in zien mooie boek mit een protte plaeties, beschreven staot.

D'r schienen oolde ofspraoken te bestaon (tussen de sSr en IFB) dat de Friezen niet mit Stellingwarfse boeken te koop lopen in de Stellingwarven en aandersomme al hielendal niet! Dit liekt neffens oons wel een ofspraoke uut de middelieuwen en slat vandaege-de-dag dan ok nargens meer op. Op zien minst heurt de top-tiene van Friese boeken in de krojen van de Stellingwarfse sutelders en d'r heuren ok een flutte Stellingwarfse boeken gewoon in de Friese sutelaktie thuus. No sa… Gelokkig(?) lazzen we op JV zien webstee dat d'r now toch ok Stellingwarfse boeken naor 'It Fryske Boek' (IFB) gaon. Mar wel alliend van zien eigen 'alderbeste' vanzels!

Tja, en as die Friese boeken dan niet bi'j oons kommen (meugen) dan moe'n wi'j mar es naor de aandere kaante van de Kuunder. We bin dan ok even naor de prissentaosie van zoe'n Fries boek west, en wel naor de prissentaosie van 'Ophysje en delbêdzje' van Wieke de Haan. De prissentaosie was een hiele fleurige en sukelaodezute theedrinkeri'je mit prachtige a capellazang van een vrouludekwintet in de beeldetuun van Hein Mader in Tsjeintgum. Krek zoas et heurt: alle zintugen wodden lekker prikkeld. Et weer zat niet tegen mar ok niet niet biesterbaorlik mit. Krek gien regen mar wel een roezemoezige wiend, zo slim dawwe alle mooie woorden jammergenoeg mar bi'j fladden mitkregen hebben. Wieke heur veurige boek 'Optriuwe en ôfbliuwe' hewwe ok drekt mar mitneumen. Een boek vol mit kollumachtige verhaelties over (en veur?) vrouwluden die wat mit de leeftied of et eigen veurkommen sukkelen. *(Oer 'Ophysje..' een oare keer mear. Veerderop in dit blad een fleurige foto!)*

Nog veerder van huus was de prissentaosie *('voorstelling')* van et Oostends Woordeboek van Roland Desnerck in Oostende (België). In dit dikke boek kwawwe trouwens ok een hiele protte bekende woorden en uutdrokkings tegen. Gaondeweg zuwwe d'r wel es een peer numen en beter bekieken. Veerderop et reisverslag van een bezuuk an dit kustplak in België.

Beste Roland,
Wat graeg lao'k je nog es weten dat de reize naor Oostende mi'j hiel goed voldaon het. Niet in et laetste plak vanwegens de protte aorige meensken die daor om je toe weren en die ik persoonlik as 'zuderburen' slim bewondere om o.e. heur uutbundige gaastvri'jhied. Dat he'k deur jow toedoen weer es dubbel en dwas opni'j bevestigd kregen.

Hoe a'k d'r uutaendelik zo toe kommen bin om zoe'n reize te ondernemen?
Och, "Doe mar gewoon es een betien vremd, dan woj' et vaeks zels zo gauw niet!"

Piet Bult

(Zie veerderop et briedvoerig verslag van mien te gaaste wezen in Oostende.)

Internet…

Et hiele internet dat bast van de - vaeks prachtige - verhaelen. Pas op, een protte (de meersten) bin bescharmd deur et auteursrecht mar toch ok weer niet allemaole. Domweg overnemen het vanzels gien zin en mag vaeke ok niet iens mar ze bin meerstal hiel geschikt as inspiraosiebron. Waacht niet op inspiraosie mar zuuk et op! Waachten wi'j de risseltaoten van die inspiraosie wel weer of…

Boekekraante…

Die adverteensie over et bezorgen van die boekekraante (wi'j kriegen him hier trouwens ok niet, mar dat komt deur et stikkertien op de busse) die staot al jaoren zo in de kraanten (mit die twie fouten dus). Ik vermaeke mi'j daor al jaoren mit…

Kreas jongens, ik lês jimme sa no en dan.

Tien Stellingwarvers…

Hiel stiekempies vaalt d'r ok al es een "D'r weren es tien Stellingwarvers…" vassien in oonze aemelbusse!

Konterleren…

Et zal jim ok wel niet ontgaon wezen. Een kienderlik verhaeltien van de bekendste Stellingwarver schriever (zoas hi'j him zelf omschrift) in de L.C. van gister. De man is niet meer van disse tied liekt mi'j. Een winkelmaegien die een routinekontrole doen moet van heur grote Duutse krudeniersbaos, dat staot meneer niet an. En now komt hi'j daor niet weer.
Zelf het hi'j de meensken altied konterleren moeten, die heur belastingformelier invulden.
Zol niet best west hebben as wi'j tegen de belasting zegd hadden: as jow mi'j konterleren, dan betael ik gien belasting weer. Want ik bin zoe'n eerlik meenske, jow moeten mar niet daenken dat ik mien belastingformelier mit opzet verkeerd invulle!

Een dialekt neffens mw. perf. dr. Magda Devos:

Bi'j mien bezuuk in Oostende he'k ok nog een posien mit mw. perfester dr. Magda Devos zitten te praoten. Een hiel aorig meenske uut Klemskerke (B). Zi'j is 'hoofddocente' Nederlaanse taelkunde an de universiteit van Gent en promoveerde mit een studie over de naemen veur et bouwlaand in de Vlaamse dialekten deur de ieuwen henne. An de Gentse universiteit leidet zi'j et projekt 'Woordenboek van de Vlaamse dialecten', waorvan verschillende ofleverings (mit) op heur naeme staon.

Wat bin dialekten neffens vrouw Devos?
Een dialekt is een netuurlik taelsysteem (d.w.z. niet normeerd deur leerstof of schrift), dat mondeling overleverd is en dat veerder deurgaot op et Middelnederlaans. Dialekten wodden kenmarkt deur de anwezighied van geografische taelverschillen. Ieder plaetselik dialekt is een volledige tael, die krek zoas de kultuurtael een 'spraokkeunst' het, mar die vaeks niet bestudeerd en opschreven is. Nederlaanse dialekten bin die dialekten die deur de Nederlaanse standerdtael overkoepeld wodden – om historische redens wodt ok et Fraans-Vlaams tot de Nederlaanse dialekten rekend.

pb

Bunder en Morgen…

In de Stellingwarven bruken we et woord 'Bunder' veur een hectare (hecto-are = 100 x 100 = 10.000 m2). In et Nedersaksisch (ok an de aandere kaante van de paol (in Duutslaand dus) kennen ze ok een 'Morgen'. Die 'morgen' staot in oons woordeboek (L-R blz. 357/358) beschreven as: "Een morgen laand doelde vanoolds op een stok laand dat in een morgen ploegd wodden kon."

Vraoge: hoe groot (in vierkaante meters) is et stok laand dat vanoolds in iene morgen ommeploegd wodden kon?

Oostends Woordeboek…

Nu, beste Piet, het was een zeer aangename verrassing dat je daar bij ons stond, ook voor mij onvergetelijk. Je hebt mede die avond door je aanwezigheid meer glans gegeven.

Mijn grootvader zei mij al, toen ik nog zeer jong was, dat Karel de Grote na zijn overwinning als Frank op de Saksen niet minder dan 14.000 Saksen overgeplaatst heeft naar onze provincie, vandaar de gelijkenissen met vb. het Drents.

Aandere kaante van de Kuunder…

Denk dat jim mooi wat interviews kun hooln op locatie tiedens de Flaeijlefeesten....
Dit is an de andere kaante van de Tjonger zoj as jim weetn. Zol ok een mooie rubriek veur jim kunnn wezen "an de andere kante van de Tjonger"... Doar loaten ze het boereleem zien van om en nabij 1920. Krek wat veur jim programma...Allemoale oolde boerenambachten.....

-red-: Aanders graeg mar tied, tied, tied... Stuur mar een mooi stokkien op asjeblief...

In et ni'js, uut et ni'js

* Uut de LC van 5/9: In Wolvege zal ankem jaor juni een popfestival holen wodden.

* In de LC van 5/9 Klunderde Karst Berkenbosch mit een Duutser over de rolleverdieling van manluden en vrouwluden. De Duutse campinggaaste vun him mar 'Ein erzogener Mann'.

* In de LC van 6/9 een kotte boekereseensie in et Fries over de Brogge van glas van Johan Veenstra. In etzelde stokkien wodde et ni'jste boek van Wieke de Haan ok nuumd.
-red-: bi'j de laestnuumde hewwe de prissentaosie zels mitmaekt. We hadden bi'j dit stokkien van Sietse de Vries dan ok liever een foto van die prissentaosie bi'j et artikel hebben wild dan ... want dat was een fleurige boel daor in de beeldetuun van Hein Mader. Kiek veerderop mar veur die foto.

* In de NOS van 6/9 'Alom wardering veur 'Zuver nuver', ommedaenken veur de prissentaosie van et boek van Roely Bakker. Dit boekien wodt as boekemaondgeschink weggeven aj' veur meer as 12,50 boeken kopen.

* In de NOS van 6/9 'Een protte wardering veur et Stellingwarver plaanteboek', en de prissentaosie van et boek van Henk J. Jager. "Opmarkelik was et dat Fryske Gea-direkteur Hosper zien toespraoke in et Stellingwarfs hul."
*-red-: Uut Harje in de LC van veurig jaor: "*Hosper nam het eerste exemplaar in ontvangst en bediende zich in zijn met veel bijbelse 'wiesheden' doorspekte dankwoord van vloeiend Stellingwerfs, tot verrassing van de voorzitter van Stellingwerfs Eigen, Frank de Vries, die had verwacht dat zijn vriend Fries zou spreken, zoals hij dat immers tegen hem ook altijd pleegt te doen."
Mar ja, doe hadden de blispoters van de sSr et even niet an tied... vanzels...

* In de NOS van 6/9 ok nog es roem ommedaenken veur et 'stormlopen' van de verkope van et boek 'Een brogge van glas' van Johan Veenstra.

* In de NOS van 6/9 schilderde Sietske Bloemhoff in 'Op 'e schostienmaantel' een hiele lappe reklame veur De Ovend, et literaire tiedschrift van de Schrieversronte.

* In de Aanpakken van 6/9 ok ommedaenken veur de prissentaosie van et Plaanteboek van Henk Jager, de prissentaosie van 'Zuver nuver' van Roely Bakker, et 'stormlopen' van de verkope van de 'Brogge van glas' van Johan Veenstra en dezelde 'Op 'e schostienmaantel' as in de NOS.

* In de LC van 12/9 Klunderde Johan Veenstra dat hi'j gienertied weer naor de Lidl gaot te bosschoppen omreden et winkelmaegien in zien schooldertassien kieken mos as hi'j niet wat mitnam zonder et of te rekenen. In ienkeer is alle vetrouwen in disse winkel vot.

* In de NOS van 13/9 een stokkien dat Johan Veenstra in de Hoolten Klinte vertellen zal uut zien ni'je boek. Zien vaaste kammeraod en uutgever Pieter Jonker zal him over zien ni'je boek et honderduutvraogen.

* In de NOS van 13/9 een berichien dat et boek 'Zuver nuver', wat Roely Bakker as boekemaondgeschink schreef, now ok an ni'je leden van de Stellingwarfse biebeltheken weggeven wodden zal.

* In de NOS van 13/9 de ankondiging van de jaorlikse Stellingwarfse dienst in de dörpskarke van Oosterwoolde. Domenee Rienk Klooster zal in disse dienst veurgaon.

* In de NOS van 13/9 een verslag van de Schrieversronte-busreize naor Sallaand die orgeniseerd wodde deur Jannes Westerhof van Darp.

* In de NOS van 13/9 schreef Sjoukje Oosterloo in Op ‘e schostienmaantel over al heur zwieten van de laeste tied.

* In de LC van 19/9 Klunderde Karst Berkenbosch over et verschil tussen een lege tente mit een draanklocht en iene mit veertig man, over dingen ommenocht doen en veur centen.

* Uut de NOS van 20/9: Schrieversronte-direkteur zal in de Hoolten Klinte in Appelsche een lezing holen over ooriezers, mussen en aandere kleraosie veur de Historische verieninge.

* In de NOS van 20/9 vertelde Sjoukje Oosterloo over heur ‘Inpakken en votwezen’ risselvaosies en et gehenneweergedoe veur een vekaansie in Op ‘e schostienmaantel.

* In de Aanpakken van 20/9 dezelde Stellingwarver stokkies as in de NOS. Mar ok een perbleem mit de spelling van de ‘Haenepolle’ op een soort van een verkeersbod. ‘Heanepolle’ ston d’r, en et ommedri’jen van de ‘ae’ in ‘ea’ is haost een doodzunde krekliek as et op de verkeerde volgodder zetten van de ‘oa’ in plak van et goeie ‘ao’ in ’t Stellingwarfs.

* In de LC van 22/9 een artikel over de ‘huig-r’ versus de ‘tongpunt-r’. Renée van Bezooijen het een boek schreven over de ‘R’ in et Liwwadders. Et iene mement was die brouw-r veurbeholen an de aodel, dan weer wodde die rollende-r as een spraokegebrek zien.

* In de LC van 23/9 een artikeltien over et uutvienen van een ni’je Friese vlagge veur ‘alle’ Friezen deur de ‘Groep fan Auwerk’.

* Uut de LC van 23/9: Iene van de zes domenees is d’r zels lang niet wisse van as d’r eins wel een ‘God’ bestaot of ontkent et alderdeegst…

* Uut de LC van 25/9: ‘Leaver dea as slaef’, de jierlikse betinking fan ‘e Slach by Warns (1345). Neffens Johannes Kramer: “De sleauwens leit by ús sels. Friezen moatte sels de kar meitsje om harren taal te brûken.”

* Uut de LC van 26/9: De Stellingwarfse ‘topakteur’ Johan Veenstra maekt him in zien Klunderen verschrikkelik lelk over zien twiede drok in vier dagen.

* Uut de LC van 26/9: Twie studenten van de Hogeschool Van Hall-Larenstein uut Wageningen leggen bi’j de sSr de laeste haand an een kotte film over et ontstaon van de Lende, die bruukt wodden kan veur Hiemkunde.

* In de NOS van 27/9 ok een hiel stok ommedaenken veur de film van de beide studenten.

* In de NOS van 27/9 zocht Sjoukje Oosterloo Op ‘e schostienmaantel naor alderhaande meugelikheden om mar zo zunig meugelik in heur auto rieden te kunnen.

* In de NOS van 27/9 ok ien en al ommedaenken an Een brogge van Glas van Johan Veenstra.

* Uut de LC van 28/9: Domenee Rienk Klooster – die ok wel in et Stellingwarfs preekt – het een Friese prekebundel schreven over et Oonze Vader (Us Heit).

* In de LC van 30/9 een mooie lappe tekst in de kultuurbi'jlaoge mit de kop "Schrieveri'je-pries voor witte raaf Christine Magour." En onder de foto: "Het Stellingwerfs is een vriendelijke taal, vindt prijswinnares Christine Magour."

Et was een fleurige boel daor in Tsjeintgum bi'j de prissentaosie van Wieke de Haan heur boek 'Ophysje en delbêdzje'!

Disse foto is van: Jolt van der Veen út Mantgum

Nog vule meer fleurige foto's (roem 400) van disse prissentaosie op de webstee van fotograaf Kees Westra http://kaawee56.spaces.live.com/.

Turfstri'jselfebriek

Er zijn nog steeds exemplaren te koop van het nieuwe boek van Alie Alberts:

IK BEN ZO BLIJ DAT ER NOG WAT OVERGEBLEVEN IS...

Fochtelooerveen, 1940-1980.

Het boek verhaalt over de vroegste jeugd van de schrijfster die zich afspeelde aan de rand van het Fochteloerveld, haar lagere schoolperiode in het fraaie dorp Veenhuizen, alleen dit gedeelte is in het streekdialect geschreven. Verder gedeeltelijk over de buurtschap Fochteloo en de Weperpolder, over tientallen geinterviewde oud-turfgravers uit de omliggende dorpen rondom de voormalige Turfstrooiselfabriek, in de volksmond genoemd: de Noord-Nederlandse, over de jacht in de jaren '40-'60' in ditzelfde veen en over Natuurmonumenten dat het gehele Fochteloerveen tegenwoordig in zijn beheer heeft, enz.

Het boek wat 240 pagina's bevat en evenzovele prachtige zwart-wit afgedrukte foto's in glans, is te koop voor 20 Euro op onderstaande adressen:

Gerrit de Jong, Zuideinde 46, Fochteloo, tel. 0516-588274
Jac. van Weperen, Zuideinde 5, Fochteloo, tel. 0516-588235
Lenze Leunge, Vaart Zuidzijde 22, Appelscha, tel. 0516-432039
Cafe Hulst, Vaart Zuidzijde 9, Appelscha, tel. 0516-431370
Fam. Henk Tjassing, Wittewijk 6, Smilde, tel. 0516- 431312
Cafe Het Bruine Paard, Norgerweg 1, Centrum van Haulerwijk, tel. 0516-421084
Sander Reinders, Laweistraat 33 , Haulerwijk, tel. 0516-421770
Eetcafe De Steige, Oosterwoldseweg 3, Oldeberkoop, tel. 0516-452097
Op Stuurboord 15, Het Beurtschip, Smilde, tel. 0592- 420895
Historische Vereniging, Appelscha, tel. 0521-592731
J. Bergsma, Rijweg 78, Oosterwolde, tel. 0516-514071

Kwattien…

Det 't kwartje nie érder viel kumt netuurlek, umdè we téggeworrig mit die rottige euromunte van doên hén.

Berduurd leven…

O ja, ik vien et boek (ik ware echt eel wies met disse pries) 'Het geborduurde leven' verrassend ömme te lezen. Niet een standaard boek, met een standaard ofloop. Mien complimenten.

-red-: we hebben je komplementen deurgeven an de schriever, Anne Bult.

Oostends woordeboek

Prissentaosie van et Oostends Woordenboek

Via een internationaole praotgroep van taelliefhebbers van 'De lege lanen' op internet http://www.lowlands-l.net wa'k al een peer keer de naeme van Roland Desnerck tegenkommen mit bepaolde opmarkings over tael die mi'j (vraog me niet waoromme) bliekber krek even meer raekten as van pattie aanderen. Doe 'k de ankondiging zag dat disse man een woordeboek uutgeven zol speulde ik dan ok drekt mit de gedaachte om daor gewoon es henne te gaon. Et moet vanzels al even passen in et bestaon van een drokke droktemaeker mit een volle agenda mar iene die altied drok is kan d'r vaeks ok altied nog wel wat bi'j doen. Ik ken ok meensken die giendertied argens tied veur vienen kunnen...

Veur een uutneudiging hoefde 'k gien muuite te doen, die vul zomar in mien aemelbusse en doe he'k mien heufddirektie dan ok drekt vraogd om een vri'je dag op vri'jdag de vuuftiende september. Nao een middagbroggien bin 'k rond halfiene ofzet richting et zuden. Tot Breda, Antwerpen en Oostende kon 'k mi'j haost uut et blote heufd wel redden en veur et alderlaeste stokkien brocht TomTom toch wel uutkomst. Mit meer as genoeg verzorging veur et innerlike van een meenske ston ik om klokslag halfzesse veur et M.I.G.O. - een opleidingsinstituut veur zeeluden - in Oostende.

Omreden de 'veurstelling' eerst om acht ure beginnen zol ha'k nog mooi even wat tied om de omgeving te bekieken. Nao lopende een slag deur de haven, et prachtige treinstesjon en et bekommen op een terrassien bin 'k een aende an de zuudkaante tot de stad uutreden. Kot tussen et vliegveld en de zeekust mit de dunen deur. Een lopien op blote voeten deur et rulle zaand van et Belgische straand kon 'k vanzels niet laoten. Tegen halfachte he'k TomTom toch nog mar es vraogd om mi'j toch mar weer naor et doel van mien reize te brengen. In de Tjongervallei he'k zoe'n DomDomDing vanzels niet neudig mar zo veer van huus in een vremde stad is 't eerlik waor een uutkomst.

Doe 'k et gebouw inleup wodde ik deur de schriever persoonlik inhaeld en bi'j et heuren van mien "ik hebbe d'r een reize van zoe'n vierhonderd kilometer veur maekt om hierbi'j te wezen" kon de beste man in ienkeer raoden wie a'k was en waor a'k wegkwam. Now zitten bi'j mien beste weten Belgen niet vlogge om woorden verlegen mar disse woorde-boekemaeker wodde d'r zuver wat stille van en begon mi'j vot-en-daoliks an aandere meensken veur te stellen en bezorgde mi'j as eerste drekt een Keyte die eins alliend mar nao tienen schonken wodden moch. Et was een alderwaarmst welkom daor in Oostende veur een koolde kikker uut et noorden. Femilie, direkteur en lerers van de schoele, alderhaande taelfreaks, mit alleman mos ik kennismaeken al wa'k de koning van et laand. As iene van de laesten he'k mi'j een posien hiel plezierig onderholen mit de Burgemeester van Oostende, dhr. Jean Vandecasteele, een pracht kerel. Bi'j binnenkomst van de prissentaosiezael moch ik niet argens aachteran of tussen al et aandere volk zitten mar wodde mittroond naor alderdeegst de alderveurste riegel, de riegel stoelen veur de VIP's!

De aovend wodde leided deur de direkteur van et opleidingsinstituut en et welkomst-woord kwam van de burgemeester van de stad. Dat de beste man 'gewoon' plat praotte dee de meerste meensken ni'j, begreep ik. Niet letterlik alles, mar et meerste kon 'k hiel aorig naokommen. Even laeter kwam dhr. Wilmet van de stichting Hergé an 't woord as uutgever van o.e. ok de bi'j oons bekende stripboeken van Kuifje (Kuiftsje in Osténde). Ankem jaor komt d'r een vertaeling van iene van de Kuifje-boeken uut in de streektael van Oostende (een West-Vlaams dialekt) en die vertaeling is ok maekt deur de auteur van et woordeboek. Dit wodt een vertaeling van 'De Zwarte Rotsen' en in et Oostends as 'Et Doenker Ejland'.

Et was warkelik een belevenis doe mevrouw perf. dr. Magda Devos an 't woord kwam. Disse vrouw die o.e. kolleges geft an de universiteit van Gent, fakulteit Letteren en Wijsbegeerte, kwam mit een hiele trits van veurbeelden uut et ni'je woordeboek en kon daor hiel smaekelik over vertellen. Et dee mi'j trouwens ok een betien daenken an oons eigen Henk Bloemhoff as die ienkeer goed op dreef is. Alliend, veur een nog smuuier veurdracht kan Henk nog wel es een uurtien kollegelopen gaon bi'j vrouw Devos. Hoewel heur betoog veur et grootste pat 'gewoon' in et Vlaams was, was et vanzels kletsnat deurspekt mit woorden en uutdrokkings in de streektael van Oostende. Wat te daenken van:
"Wa eetn we?"
"Malardn!"
"Wa zien dadde?"
"Klootn van oede gardn!"

In tegenstelling tot wawwe hier in Stellingwarf vaeks vienen, dat et Stellingwarfs zoe'n vrundelik en wat een 'vlak' taeltien is nuumde disse taelkundige de streektael van Oostende juust wat rauw en hadde, zol misschien ok deur invloeden van zeelu zo kommen wezen. Haost alles in Oostende schient 'kloten' te wezen of het wel wat mit 'kloten' te maeken. Disse mevrouw was warkelik een lust om naor te luusteren. Om mi'j hadde ze nog wel een ure deur kwebbelen mocht mar zo warkt dat vanzels niet op een prissentaosie van een boek. As laeste kwam de schriever van et woordeboek dhr. Roland Desnerck zels an 't woord mit o.e. een protte mooie woorden veur al die meensken die him woorden angeven of aanders hulpen hebben mit et maeken van disse vierde, verbeterde en vermeerderde drok, "Bedankt da 't sjhowe gift!". Naodat de blispoters ok nog es in de bloemen zet wodden wodde et officiele pat ofsleuten en kowwe an de Keyte.

De slim plezierige naozit (eins een naostaon) wodde verzorgd en anbeuden deur de plaetselike brouweri'je Strubbe die oons, naost de meer standerd happies en draankies de 'heerlijk-frisse KEYTE-Oostendse Tripel' roemhattig pruven leut. Ik hadde et grote veurrecht al had da'k van dit hiele smaekelike bier al drekt bi'j binnenkomst pruven moch. Omreden ik toch ok nog weer vierhonderd kilemeter weeromme naor huus toe rieden wol he'k mi'j wat inholen mit et innemen van dit gastenat. Mit et glas nog in de haand haelde een lerer van de 'Visjherie-sjhole' mi'j op veur een kotte rondleiding deur 'zien' gebouw. In een groot lekaol mit o.e. een giga-grote moter uut een schip bleef mien mond bi'jtieden haost wat eupenstaon, niet in 't laeste plak deur et enthousiaste vertellen van de beste man. Ok he'k een poos staon praoten mit mevrouw Devos over heur wark mar ok over een peer gezaemelik kennissen. Disse perfester hoolt heur veurnaemelik doende mit streektaelen in et Nederlaanse taelgebied en hadde ok al es kollege in Grunningen an de RuG geven. Ze kende Henk Bloemhoff, de Schrieversronte en vule meer ni'jsgierige zaeken van oons Stellingwarf. Wat ze now krek niet wus - of het ze mi'j misschien uutperbeerd - wat 'Stellingen' weren. Ik hope mar da'k slaegd binne mit mien bescheiden uutleg dat Stellingen in de oolde tied (tot roem 1500) bestuurders en rechters weren en dat een Stellingweer een oold plak was (onder een oolde ekkelboom) waor doedertieden rechtspreuken wodde. Warkelik, een hiele aorige en onderhooldende vrouw, disse mevrouw Devos!

Tegen een uur of elf wo'k eins mar weer es op de Stellingwarven an. Mit muuite kree'k Roland in de meenskemennigte te pakken. Mit duzend excuses dat hi'j now even niet meer tied veur mi'j vri'jmaekt kund hadde, hadde de beste man nog een laeste verrassing veur mi'j in petto: ik moch et prachtige woordeboek ommenocht, veur nop, van him mitnemen. Een goede buur is beter as een vere vrund, wodt d'r wel es zegd. Ik voeg daor graeg de riegel "mar vaeke is een zuderbuur in de veerte lieke goed as 'vrunden' om je toe!" an toe. Et was krek halfdrieje naachs da'k thuus weer an een vertrouwd paantien koffie zat en even laeter zonder al te vule woorden aachter et breiden broekien kreupen binne.

Piet Bult

Schriefwedstried

Gedichten, verhaelties, puzzelties, wedstrieden…

De volgende Stellingwerfs Eigen wedstried. We kennen allemaole wel een veurbeeld zoas:

Tien *kleine tuinkabouters die liepen door de regen,*
Eéntje was niet waterproof, toen waren er nog negen
Negen *kleine tuinkabouters die wilden graag wat erven*
Voordat er wat te erven viel, moest er eentje sterven
Acht *kleine tuinkabouters die dronken op het leven*
Eéntje dronk net iets te veel, toen waren er nog zeven
Zeven *kleine tuinkabouters die waren dol op sex*
Maar één die had een heel zwak hart, toen waren er nog zechs (oeps…)

Maek zoe'n verhaeltien in et Stellingwarfs, Fries of Nederlaans waorin et dan beslist gaon moet over:

Tien ... Stellingwarvers die..., doe weren d'r nog negen
Negen ... Stellingwarvers die ..., doe weren d'r nog achte
... en dan tot an de laeste Stellingwarver toe vanzels...

Insturen veur 25 jannewaori 2007. De komputer köst de mooiste en de pries wod je disse keer toestuurd.

De redaktie

Seizoengedichten

Naor et idee van een vaaste lezer van dit blad hewwe besleuten om et jaor rond gedichten te vraogen die van doen hebben mit et seizoen, haast, winter, meitied/veurjaor en zoemer. De briedvoerige regels van disse wedstried hangen we An de liende in et novembernommer. Veerderop bi'j de schrieveri'je staon al een peer gedichten van Roely over de haast en die lao'we dan ok drekt mar mittellen veur de pries. We kieken de veurige nommers van An de liende ok nog even deur want et staot oons bi'j dat d'r al eerder zoe'n seizoengedicht in staon het.

Gao d'r mar vaaste veur zitten en maek ok een mooi warkstok. Ien ding al op veurhaand: et moet beslist in et Nederlaans, Fries of een Nederlaanse streektael en et moet gaon over iene van de seizoenen. Ieder vorrelsjaor kennen we een pries toe en sturen die toe an de winner van dat seizoen.

Mis et novembernommer dan ok niet…!

Zomar wat weties uut de Wikipedia:

Op 1 oktober 1924 is Jimmy Carter 39ste president van de VS geboren.
Op 2 oktober 1187 veroverde Saladin Jeruzalem.
Op 3 oktober 1990 bin de beide Duutslanen weer bi'jenneer kommen.
Op 4 oktober 1930 was et veur et eerst wereldwied dieredag en het alles te maeken mit
Op 4 oktober 1926 is Franciscus van Assisi wegraekt.
Op 7 oktober 562 v.Chr. is Nebukadnezar II van Babylon wegraekt.
Op 12 oktober 1492 ontdekt Columbus Amerike.
Op 23 oktober 4004 v.Chr. is neffens James Ussher de eerde ontstaon (geschapen).
Op 31 oktober 1517 slat Maarten Luther zien 95 stellings an de deure van de slotkapel in Wittenberg.

Grunnings dialekt

Ik schreef de beste man: "A, goeie."
En kreeg hiel vlot bescheid weeromme:
"B, goeie. Kennen jow et alfabet wel in et Grunnings?"
Ik schreef: "Ik daenke et wel mar aj' dat zo zeggen… vertel mar."
A-mienjong
B-mienjong
C-mienjong
D-mienjong
… en gao zo mar deur.

Wussen jim dat…

- Een boekien schrieven mit ondersteuning van de computer, hielemaole niet zo muuilik is.
- Daj' dan wel de juuste meensken om je henne hebben moeten die je de hemel in priezen, aanders raek ie de oplaoge niet kwiet.
- Aj' een boekien kopen van een uutgeveri'je die subsidie krigt, ze de pries dan antrekkelik holen kunnen. En je dan ok nog een boekien ommenocht kriegen.
- Daj' as schriever wel goed fanteseren kunnen moeten, bi'jglieks over dingen die een aander al lange wus.
- En et dan zo opschrieven, en krek doen aj't zels niet wussen.
- De boekies van de Stellingwarver schrievers bi'j de boekhaandel mooi bi'j mekere liggen.
- Die schrievers ok een protte respect veur mekere hebben.
- Haat en liefde vlak bi'j mekere liggen.
- Iederiene wel es hoopt op betere tieden.
- Radio Centraal op 11 november feest het, omreden ze dan 25 jaor bestaon.

Henk de Vries

Taeltuun

Vuuf wat minder bekende woorden uut et Stellingwarfs Woordeboek:

anfiespelen = steeds bezig zijn met iets schoon te maken, te reinigen
anfoddelen = opschieten: met het lopen
anfokselen = 1. zich extra inspannen om het werk op tijd af te krijgen 2. in *tegen et wark anfokselen,* er maar niet toe komen met het werk te beginnen
anfottelen =1. doen opschieten, aansporen 2. voortmaken
angelgarre = hengelroede, hengelgarde

Ra, ra, raar… uut et Stellingwarfs Woordeboek

kleurdeuze = kleurdoos
kleurkriet = kleurkrijt
kleurplaete = kleurplaat: plaat om te kleuren
en dan ok opiens:
kleureplaete = plaat, prent in kleur uitgevoerd

Of misschien toch niet zo raar as dat et in eerste instaansie liekt…?

Spelling…

Sund 1 september is in de Nederlaanse spelling et 'Grune boekien' officieel van kracht wodden. Now vreu'we oons zomar es of as et Stellingwarfs zoks ok volgen moet.

De tussen-n
Iene van de dingen waor et Nederlaans him de laeste tied drok omme maekt is die tussen-n in woorden as Woorde(n)boek, Paarde(n)bloem, Panne(n)koek, e.z.v.
In oons Stellingwarfs wodt de tussen-n gewoonweg niet bruukt. Moe'we dat now vanof 1 september now ok krek zo doen as in et Nederlaans of veraandert d'r bi'j oons niks ok al gaon ze bi'j Van Dale op 'e kop staon?

We zollen graeg es heuren hoe as aanderen (jow en ie dus) daor over daenken…

Een ni'je auto

Appie hadde Gesien al een hiele tied om 'e kop zeurd om een ni'je auto. Et oolde besien was al een jaor of tiene en as hi'j aansen mit pensioen gong wol hi'j graeg een auto hebben waor as hi'j de eerste jaoren gien ommekieken naor hadde veur wat et onderhoold anbelangde. Hi'j was d'r al een posien naor op zuke. Alle gerages in et heufdplak en d'r roem ommetoe hadde hi'j al bi'jlanges west. De meerste autoverkopers weren hatstikke vrundelik en de pries die hi'j veur zien oolde auto, een volkswaegen, kriegen kon vul him dan ok niet tegen. Tiedens iene van zien streuptochten veur een ni'je auto kwam hi'j bi'j een gerage waor as een Mazda 323 te koop ston. Disse auto blonk as de beste, lachte him in de veerte al toe en leek haost te zeggen van: "koop mi'j mar, dan kriej' een hiele beste". En Appie gong deur de kni'jen veur disse auto. Now Gesien nog. De pries leek him goed en de verkoper was scheutig mit de pries veur zien oolde auto. Hi'j gong akkoord mit de koop en zee dat hi'j middags mit de vrouw weerommekommen zol. Gesien sputterde in et begin nogal wat tegen mar aentienbesluut gong ze toch mit Appie mit om de ni'je auto te bewonderen want ze hadde et wel veur et benul dat de oolde haost an aende was.

Middags bin ze naor de gerage reden en tegere hebben ze een proefrittien maekt en ze pochte zeuven zakken vol over de ni'je auto en zee tegen Appie dat et mar deurgaon mos. De verkoper beloofde dat ze de auto over een weke ophaelen konnen want hi'j mos nog een grote beurt hebben en de pepieren mossen in odder maekt wodden.
Et was een lange weke. Op de dag dat ze de auto ophaelen konnen hadden ze aovens mit vrunden, Haans en Grietje ofpraot om naor de rippetisie van et tenielstok te gaon. Zo groots as een pauwe ree Appie mit zien Gesien veurin en Haans en Grietje aachterin naor de rippetisie. Ze parkeerden de auto veur et gebouw en doe et aovens om tien ure oflopen was, leupen ze naor de ni'je auto toe om op huus an te gaon. Haans zee nog: "van disse kaante liekt hi'j wel op een Mercedes" en Appie glimkte groots. Bi'j de auto ankommen stak Appie de sleutel in et slot van de deure mar wat hi'j ok perbeerde, hi'j kreeg him niet eupen.
Hoe was dit now meugelik ! Haans hadde de oplossing. Et slot zol wel bevreuren wezen docht hi'j. Daor kon hi'j wel 's geliek an hebben, docht Appie. Et was feberwaori en et vreur. Haans dee zien haansken uut en hul de doeme tegen et slot mar et hulp niks. De riggeseur kwam d'r intied ok an en zee tegen Appie: "jow moeten d'r tegenan pissen, Appie!" Ja, Appie was me daor een betien gek. Tegen zien ni'je auto anpissen ? Hoe kwam hi'j d'r bi'j. Nee, hi'j hadde een betere oplossing. "Weej'm wa'k doen gao, ik loop naor binnen en haele mi'j een kannegien hiet waeter". En zonder op bescheid van de omstaanders te waachten leup hi'j naor binnen, waor de tenielspeulders nog drok doende weren om de boel weer te plak te zetten. Gewaopend mit een kannegien hiet waeter leup Appie naor buten.

Intied stonnen Gesien, Haans en Grietje buten in de koolde te blauwbekken en te waachten op hulpe en ze hadden ok al een taxisjefeur anhullen as hi'j ok slotspree bi'j him hadde mar dat was niet et geval. Iene van de mitspeulders van de tenielverienige kwam ok naor buten en zee tegen Appie: "jow moe'n et sleuteltien een posien in et hiete waeter hangen, dan wodt ie waarm en gaot et slot vanzels wel eupen". Hi'j warkte in een gerage dat hi'j kon et weten. Appie leut et sleuteltien zakken in et kannegien waeter en perbeerde van alles mar niks hulp. Et leek d'r op dat ze lopend op huus an mossen of de ANWB bellen. Nog mar weer es perberen. Et kannegien waeter wodde hielendal leeggooid tegen et slot mar de deure bleef dichte. Et risseltaot was een grote plasse waeter op straote dat intied ok bevreur want et begon algedurig hadder te vriezen en et stee veraanderde in een gliedebaene.

(Vervolg op de volgende bladziede)

(Vervolg van de veurige bladziede)

De veurzitter van de tenielverienige kwam as laeste naor buten. Hi'j hadde, zoas een goeie veurzitter betaomt te doen, de boel konterleerd en dee de deure van et rippetisielekaol op slot.
Hi'j zee: "Kerel Appie, wat heb ie een mooie auto kocht, een Mazda 626, die dingen kosten nogal een peer centen". "Leren jow eerst mar es lezen", zee Appie "et is een Mazda 323; ik hebbe wel tellen leerd op schoele, ik wete werachies et verschil wel tussen een drieje en een zesse !". Intied was Haans naor de aachterkaante van de auto lopen en konstateerde: "Verrek Appie, d'r staot 626 op"."Hoe kan dat now", zee Appie, "ik heb een 323 kocht". "Wat veur nommerbod hebben jow ?", vreug Haans. Tja, daor was Appie overvraogd; wat ston d'r ok al weer op dat nommerbod? Et nommer van zien oolde auto wus hi'j zo wel want die hadde hi'j tien jaor had mar disse ni'je? "Ik geleuve dat et mit een B begint", zee Appie. "Disse begint mit een Z ", zee Haans. Now wodde et Appie dudelik, dit was zien auto hielemaole niet. Dit was een aandere. Wel etzelde mark en dezelde kleur mar dan een slag groter. In 't donker koj'zok-zo-wat ok niet geweer wodden. Gesien kreeg et inienend veur et verstaand: "Daor staot ie Appie !" En ze wees naor et plak zoe'n tien meter veerderop waor as ok een blauwe auto ston. Een goed ure laeter laggen ze kroem van et lachen op bedde.
Appie het aanderedaegs eerst et nommer van zien ni'je auto mar es uut de kop leerd…

Walgvoegel

Veurstel

In de mooie de Lendevallei
daor, in iene van de lanen
kuierde hiel staorig Sara Zebra
een dame uut de betere stanen

Daor kwam ze Paulus Ponnie tegen
arbeidersjong, doodgoed, een betien roeg
de hiele dag veur de voddekarre lopen
en now onderwegens naor de kroeg

Doe hi'j heur vrundelik groette
keek zi'j uut de hoogte op him daele
en docht, weer zoe'n arbeidersjong
ie zien 't an de kleur, dat vaele.

Praot niet tegen mi'j, zee ze
jow soorte, da's niks weerd
ie hebben ja gien komof
ie bin mar een min soort peerd

Paulus wodde kwaod en zee
stao daor niet zo stom te gniezen
doe die pyjama mar es uut
dan za'k je es wat bewiezen.

Jan Veldhuizen

Kumt ’t Nederlans van ’t dialect van ‘t Lând van Kuuk af?
Dè’s ’n kéi-goej vraog!

Kiek, wa geschrivve stùt ovver ’t Nederlans, is òvergenomme van de geleerde Neerlandici. En die kunnen ’t wete, of nie soms?

Mar ik geleuf ’t nog ’s nie zo krek nie. Ik héb daor zogezét mien eige(wiêze) méning òver. Mien Lând van Kuukse dialect is in mien oge ’t mést originele Nederlans det ‘r bestùt! Léês b.v. mar ’s in de boeke van Beatrys, Maryken van Nieumeghen (Nimwége) of Elckerlyc. Dè kunne wéj hier in ’t L.v.K. toch allemól zonder al te veul moeite hendig zat lézen, of nie soms? Dè’s bekant net zò hendig as ’t léze van di geschrivve dialect.
Ik méên dus, det ik ’t grèûst as volgt zoj meuge ziên…
Nim b.v. ‘s ’t wördje ‘dijk’. Vroeger schrivve ze dorvör ‘dyck’ mar ze zénne: ‘diek’. Toen ze de schriêfwiês hendigger wón gón maoke, wier de **y** n **i**. Mar dan stond ‘r ‘dick’ (dik dus). Wa deeje ze? Ze zetten d’r dus mar ‘n i âchte: diick (léês: diek). Mar as ze dè zo mi hullie ganzevéêr schrivve, dan kwâm d’r zòiets as ‘dück’ te staon. Mar dè waar ok wér nie héllemól wa z’ éigelek wón. Wânt dè leëk vuls te veul op Donald zienen achternaom, of nie dan?
“Hé”, docht toen ‘ne slimme monnik, want bekant allénnig die kossen in diejen tied schriêven en léêze, “as we nou án die twedde **i** ’n startje maoke, dan zien we d’r uut!” Zo schrif ie: dijck (léês nog âltied: diek!) En toen docht ie: “Wa duut die **c** daor eigelek nog?” Dus die liêt ie ók mar meej vör ‘t gemak wég. En héj waar dik tevreje mi wa d’r stônd: **dijk**. En d’n abt ok!
Mar de rieke ‘verhollanste’ Brabanders, (nor ’t noorde gevlucht nao de val van Antwerpen in 1585) die vonnen ’t mar niks, det hullie taol van ’t Lând van Kuuks afkwâm en gingen ’t dörum op hullie ége meniêr uutspréke mit ’n lange ij: dijk dus. Nie zo raor eigelek, det ons Nederlans d’ énnigste taol is, die ‘n **‘ij’** ként! Wéj kriggen as kiender op de léggere schól van de méister of van de juf al te heure: “Als je niet weet of je een woord met een lange **ij** of met een korte **ei** moet schrijven, dan zeg je het woord zachtjes, zoals je het op de speelplaats zou uitspreken. Is b.v. kijven met een lange ij of korte ei? Je zegt bij jezelf ‘kiêve’. En dus is het een lange ij! Ik vroeg toen nog: “En vijfenvieftig dan?” Mar ik krig gaar gén antwoord van hum, net zo min as op: “ Meister… en ’n kliên kiep in ‘n schiêttent dan ?”
“Ik moest maar eens wat minder brutaal zijn, want anders….!” zén ie. Tja… en toen wis ik ’t wel!
Mar nou wér wiejer… krek zo ging ’t ok mit de ‘**u**’; muus leek nérrent op as ze ’t schrivve mit hullie ganzevéêrpen. Zeuve van die hanepote vör de **‘s’** D’r kos net zò goêd mins of minus of zòiets staon. Mar liête ze die twédde u weg, dan stond d’r ‘mus’. Dè waar wat ânders! Dus dieje zelfde slimmerik van daor straks docht: “As ik nou in de pláts van die twédde u, krek as béj diik, ’n i schriêf um de u te verlénge, dan zien we d‘r wér moi uut!” Héj schrif dus ‘muis’ mar héj blif ’t uutspréken as ‘muus’. En d’n abt ok!
Mar ok in di geval wisse ze ‘t bovve de riviêre wér béter (“netuurlek!” zódde hóst zégge!) Ze ginge daor ‘muis’ uutspréke. En ok die ‘ui’ komde nérreges ânders in gén eën taol téêge! En dan nog éfkes di… Zo zégge wej hier in ’t L.v.K. ok… un**ne** grote**n** héngst en un grot**e** dér. Krek as béj de Prûse: mannelek en vrouwelek! Niks nie moeilek, war!
En mi de verschillende naomvalle hé w’ok al méstentieds gevuulsmaotig wénnig perbleëm! En zo kan’k nog veul meer vörbilde géêve, mar ik dink zo, dè gullie mit deez’ stèrrek’ argementen allang ovvertuugd ziet, of nie soms?
Dus minse*… gér ’n bietje (meer) respekt vör ’t dialekt van ‘t Lând van Kuuk! Want ge wét nou waor gullie óllie Nederlanse taol án te danke hét! …….(* bedoeld is hier: die Hollanders!)

Kiek, nou motte ’t vör ow ége mar ‘s bekiêken of dè ge di verhaol gleuft of nie!
Mar ’t klinkt toch héllemól nog nie zò gek nie, of wel dan? Crike.

Brogge van glas smaekt naor meer

Wie de reakties lest in et dagboek op de site van Johan Veenstra op zien ni'je boek 'Een brogge van glas' krigt et haost Stellingwarfs benauwd. Lezers bi'j wie Jehan Veenstra mit de sutelaktie an de deure komt valen him goelende in de aarms. Goenend hebben alderdeegst etzelde beleefd as him. De Stichting Stellingwarver Schrieversronte mag haost wel een psycholoog in de aarms nemen om alle meensken te begeleiden die deur et lezen van et boek in zielenood kommen. Andoenlik mar opmarkelik.
D'r wodt tegenworig een protte klaegd over de zonuumde ontlezing. De meensken zollen tegenworig vule minder lezen as vrogger. Kennelik het de ontlezing hier al vule eerder toeslegen as in de rest van Nederlaand. De Stellingwarvers hebben toch wel meer boeken lezen as alliend die van Jehan? Hebben Stellingwarvers warkelik zoks nooit eerder lezen? Et liekt as of de bibliobussen zo weer de streek op kunnen. En Frieslaand d'r dan mittien ok mar bi'j, want daor schient et boek ok goed te lopen (alhoewel ik van emoties daor nog niks lezen hebbe).

Et is een factie-boek zoas d'r de laeste jaoren wel meer verschienen. Een docementaire roman waorin de meensken bi'j de naeme nuumd wodden. Een rechter het ooit in een proefperces naor anleiding van een boek van Ronals Giphart, waorin allerlei bekende schrievers mit naeme nuumd wodden, uutspreuken dat zoks toch onder et heufdstok 'fictie' vaalt. Een gaank naor de rechter naor anleiding van dit boek zal Jehan niet overkommen, ok al zol hi'j of zien uutgever dat misschien graeg wild hebben.
Alle meensken uut et leven van de schriever die in et boek nuumd wodden bin vraogd of ze daor bezwoar tegen hadden neffens een goeie Stellingwarver tradisie van 'braaf, braver, braafst'. Wat overblift is dan et leven van Jehan tot an now toe.
Et is een goed leesber boek, mar veur wie riegelmaotig de dagboeken lest op de site van Jehan toch ok een betien teleurstellend. Is dat now dat lang verwaachte boek, waor al maonden deur de schriever zels over praot wodt? Af en toe kriej' de indrok daj' in een regio-soap belaand binnen. De verfilming kan volgend jaor beginnen.
Alhoewel teleurstellend, d'r is toch een lochtpuntien. Et weerdevolle an et boek van Jehan vien ik et adagium van een Friese schriever van een peer jaor leden: ie moeten et Fries (Stellingwarfs) niet naor de inhoold brengen, mar ie moeten de inhoold naor et Fries (Stellingwarfs) brengen. An dit criterium voldoet et boek hielemaole. Weenst dus veur de Stellingwarver schrieveri'je.

Wat et boek dan an ni'js (inhoold) bödt (mar dat zal de schriever niet beduuld hebben), dat is een inkiekien in et kleine Stellingwarver wereltien van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte. Een wereltien dat bij pattie meensken en Stellingwarf-liefhebbers al jaoren bekend is, en waor vaeke wat gniffelend over praot wodt, mar waor toch ok al wel es serieuze vraogtekens bi'j steld binnen.

Et boek van Jehan bevestigt deur de beschrieving van de realaosies van de schriever nog es dit bield van et kleine groepien meensken die directeur, stafmitwarker, schriever, ponghoolder, siktaoris of op zien meenst bestuurslid binnen (of weren) van een Stichting die al tientallen jaoren bestaot (en waorin deur de jaoren henne) miljoenen an susbsidiegelden in ommegaon en die ok op et persoonlike vlak intieme (familie)relaosies mit mekeer onderholen. En neffens goenend zol et instituut mit daordeur al jaorenlaank in een situaosie van verstarring en 'naor binnen toe keerd' holen. In elk gezond bedrief zol d'r mit alle middels veur waekt wodden dat dit ontstaon zol of et moet al een oold femiliebedrief wezen. En in een instituut dat in de publieke sector warkzem is, is zoks hielemaole taboe.
As d'r ien ding is dat dit boek van Johan Veenstra zo tussen de riegels deur nog es zien lat, dan is et dit wel.

Johan Veenstra zol oons nog es een grote dienst bewiezen kunnen deur dat as thema te nemen veur een volgende roman: hoe was et om as bestuurslid van de Schrieversronte jaorenlaank omme te gaon mit meensken die ofwisselend je mit-bestuursleden, warknemer, collega-schrievers, directeur, uutgever, jurylid, leeskemmissielid en geliefden of op zien meenst vrunden weren? Laot Johan Veenstra over dat kleine mar intrigerende wereltien now nog es een boek schrieven. Dat is echt inhoold brengen naor et Stellingwarfs. Et zal niet dezelde emoties brengen as disse Brogge van glas, mar et zal ongetwiefeld lezen wodden deur meensken die meer willen as een soap.

We zullen Jehan d'r niet omme veur de rechter slepen, want et is fictie. Hi'j hoeft de meensken die in et boek nuumd wodden dus ok niet eerst te vraogen of ze et goed vienen. Een goeie titel liekt me: Een biele van beton.
Mar ik bin bange dat et d'r niet van kommen zal. Jehan het d'r meer as dattig jaor over daon om tot disse eerste 'echte' roman te kommen. Hi'j mag wel 150 jaor wodden wil hi'j nog es een echte schriever wodden, ok al daenken pattie Stellingwarvers daor kennelik aanders over.

Ludo Freiling

Deurdaenkerties

Een filosoof redeneert vanuit de basis,
een psycholoog probeert te ontdekken of 't waar is.

Als het kind slaapt
waakt de ouder.
Als de ouder waakt
slaapt het kind.

Een dominee meent te moeten
roepen zijn zegen.
Maar ook hij is geboren als mens
en dat zit hem dikwijls tegen.

Et perbleem mit de tien geboden is
dat et tien geboden binnen.

Weet u, ik weet het niet.
Weet u het wel?
Ach, dat hindert niet!

Waacht gerust.
Et geft tied rust.

Einte Slootstra

Meer! Beter! Mooier!

De weg naar De Top is lang en het pad erheen is glibberig… en ineens, misschien als je al heel lang aan het klimmen bent, komt het moment waarop je beseft dat, als gevolg van het feit dat je de lat steeds hoger legt, De Top steeds verder weg komt te liggen, onbereikbaar wordt, en dus eigenlijk niet bestaat…

Een verbouwing

Geheel in de lijn van het in onze buurt gebruikelijke gevecht de honger naar Meer! Beter! Mooier! te stillen zijn de buren begonnen aan de verbouwing van hun huis.

Gezien het zeer doordringende karakter van buurvrouw's stem (een eigenschap die haar jaren geleden al de bijnaam 'De Stem' opleverde) waren wij (en met ons de hele buurt) al ruim van te voren voorbereid op hetgeen dat komen ging, want zeker een half jaar geleden schetterden de plannen al over de stukjes grond die men in onze omgeving 'tuinen' durft te noemen.
Niet dat het ons ook maar iets interesseert… maar je kan er eenvoudigweg niet aan voorbij, zelfs met gesloten deuren en ramen is 'De Stem' letterlijk te verstaan!
Daarbij werd er de laatste maanden over niets anders meer gesproken… even voorbijgegaan aan m'n twee linkerhanden zou ik de verbouwing zo kunnen uitvoeren, de bouwplannen zitten oerdegelijk in m'n kop gestampt!

Een noodzaak tot verbouwing ontbreekt overigens volkomen: de buurtjes wonen in een huis dat kwa 'geliktheid' een dikke tien verdiend, alles zit erop-en-eraan en is uitgevoerd in de best mogelijke kwaliteit, gemaakt van materialen waar anderen alleen maar van durven dromen.
Maar ja, ze wonen er al weer negen jaar, hoog tijd dus om in ieder geval te proberen of het nóg gelikter kan!
Want de magen knorren maar door… Meer! Beter! Mooier! …een eeuwige strijd… en een vermoeiend leven.

Nou is het in dit geval vooral vermoeiend voor de man des huizes, want hij is natuurlijk degene die de plannen moet uitvoeren… de buurvrouw steekt haar energie slechts in shoppen, in het bedenken van klusjes (waaronder verbouwingen) en in het genereren van zoveel mogelijk volume en doet verder… helemaal niets!
Manlief heeft dus de mouwen eens extra opgerold en is begonnen!

Ik wil de lezer niet vervelen met teveel details dus even in een notedop: er moet een inloopkast gebouwd worden (de bestaande kastruimte wordt echt te klein voor buurvrouw's wekelijks groeiende kledingvoorraad), de kinderkamers moeten even groot gemaakt worden (het is de buurvrouw al tijden een doorn in het oog dat de kamer van hun dochtertje (haar 'prinsesje') kleiner is dan die van hun zoontje en daar moet nodig verandering in komen), de kinderkamers moeten opnieuw aangekleed en ingericht worden, de ouderslaapkamer benodigt een nieuw bed, het laminaat in de huiskamer moet hoognodig vervangen worden door plavuizen (met vloerverwarming natuurlijk, naaldhakken houden de voetjes toch al zo moeilijk warm), de tuindeur moet vervangen worden door een geheel glazen exemplaar, en het raam (met uitzicht op het tuintje) moet groter en zal worden doorgetrokken tot de vloer zodat het ook (last en hopelijk least) aan te pakken tuintje vanuit het huis beter bewonderd kan worden.

Tussen alle bedrijvigheid door loopt de buurvrouw (naast in de weg) met het laatste modelletje Nokia tegen haar oor haar hele adresboek af te bellen om eventueel geinteresseerden toch vooral maar op de hoogte te houden van de ontwikkelingen op bouwtechnisch vlak.
En ondanks het feit dat wij vast niet in genoemd adresboek voorkomen worden ook wij op die manier weer eens 'lekker' bijgepraat!
Ook voorbijgangers, of het nu bekenden of slechts vage buren betreft, worden te pas en te onpas op straat aangesproken en zo snel mogelijk het tuintje ingepraat… weer iemand om aan te laten zien dat alles echt nog Meer! Beter! Mooier! aan het worden is…

Buurman laat zich door al dit storends niet uit het veld slaan en kwast, schuurt, hamert, beitelt, zaagt, boort en bouwt zich een ongeluk en produceert middels allerlei gemeen uitziende machines af en toe geluidsgolven die het gekras van 'De Stem' in het niets doet verdwijnen… ik wist niet dat het kon!
Na zonsondergang worden er bouwlampen aangeknipt en gaat het werk gewoon door, tot tijdstippen waarop je mag aannemen dat een groot deel van het jongste in de buurt te bedde ligt… niets mee te maken! Meer! Beter! Mooier! zal het worden!
Wanneer de bouwlampen dan eindelijk uitgaan en stilte als een deken over de buurt valt is er dan ook meteen niets meer te horen vanuit het zo geplaagde huis… misschien alleen nog even buurman die zich zuchtend de trap opsleept… eindelijk naar bed… waar 'De Stem' middels haar altijd aanwezige mobieltje nog net haar laatste verhaaltjes slijt aan de laatste nummers uit haar adresboek en haar mechanische lach nog enkele malen de slaapkamer vult…

Ondertussen zitten wij het maar uit en horen we het maar aan (we kunnen ook niet anders) en krijgen toch wel een klein beetje medelijden met de buurman, die zich al zolang we hem kennen in dienst stelt van z'n vrouwtje, en die z'n hele leven lang z'n benen uit z'n lijf zal moeten blijven rennen om te kunnen voldoen aan beider Meer! Beter! Mooier! wens… in hun klim naar De Top…

Arno, september 2006.

Dag lieve Heer

Et het now wel mooi west
de zoemer het lange genoeg duurd
laot de haast mar zitten
en start de winterklokke mar

En as 't veur 't zelde kan
't hoeft niet zo koold te wodden
as d'r mar wel wat ies komt
kuwwe even op hoolties staon

En nao Kast en Oold en Ni'j
brane dan drekt mar weer los
mit zunnestraolen waarm en veul
laot et mar weer zoemer wezen

Piet Bult

Haast

Haast

Wiend goelt om huus, gezelt de bomen,
drieft de wolkens. regen striemt et grös.

‘t Stormt in mien heufd, gedachten jaegen
goezend in ’t ronte. gemis slat traonen.

‘k Gao naor buten, lopen in de wiend,
regendruppels wasken alles schone.

De zunne brekt deur, tovert perels op ’t blad,
trekt goolden raanties om de wolkens.

In een plasse spettert een voegel
kristallen waeterdruppels omhogens.

De wiend geft him daele, nog ien keer wint
de zoemer van de haast.

Zunnestraolen dreugen traonen, mien heufd
wodt helder. Even kan ‘k d’r weer tegen.

Roely

Haast gedachten

Van oons was hi’j,
die zoemer van
pettiecoats en beatlehaor.
Jong weren we
zestien, zeuventien jaor.
Met de brommer
ontdekten we de wereld.

Punteren in Gietern,
zwemmen bi’j Blauwe Haand,
roodverbraand,
benanesplit bi’j Oost.
Ambisies hadden we.
Wi’j zollen, wi’j konnen!
Mit mekeer.

Vergeelde foto;
Jannie, Jaap, Henkie, Piet..
Schimmen uut ‘t verleden.
Ambisies;
Liekas mist,
oplost
in de tied

Wat weren we jong die zoemer.
De zoemer
van pettycoats en beatlehaor.

Roely

Herfst / Haast

Misschien wel een aorige tied om et boekien van Joukje mit disse titel nog es onder de andacht te brengen. Veurig jaor rond 20 november het Joukje disse bundel gedichten en verhaelties in eigen beheer uutbrocht. We zaggen et kotleden nog bi’j de Stellingwarver boekhaandelers liggen.

“In de herfst van mijn leven. De appel is voor mij een symbool van de herfst. Daar omheen vallen de bladeren in verschillende kleuren. Mijn gedichten en verhaaltjes symboliseren ook diverse kleuren, maar dan van het leven.”

Joukje Postma – Van Roeden

Pap

Pap

Ie kieken mi-j an. Toch vraog ik mi-j of; zie mi-j eigenlijk wel? Ik vraog oe iets. Een glinstering verschient in oen ogen. Ietwat aarzelend geef ie antwoord. Wi-j eb weer contact. Ik kan oe effies uut die andere wereld halen. Oen wereld, die zo heel andes is as die mienten.

Oen wereld, die meer bestaot uut et verleden dan et heden. Uut oen lange leven da-j eleefd emm-n. Vake bin d'r méensen anwezig, die oe zo dierbaar waren. Méensen, die a-j in de loop van de jaoren mossen missen. In oen wereld leven ze soms nog.

Oen wereld, waorin a-j op zuuk bin naor dingen. Dingen, die a-j vake niet kunnen vien. Ie kieken mi-j an. Vertwiefeling in oen ogen. Waorömme snap ik oe now niet? Ik doe mien best ömme mi-j in oen gedachten te verplaatsen. Ik gao met oe mit. Ik elpe oe zuuken. As wi-j et niet kunnen vien, zeg ie: "laot mar." En ik veule mi-j verdrietig.

Ie willen iets vertellen. Soms stop ie halverwege de zin. Ie bint de draod kwiet eraakt. Verward wordt oen veraal. "Ik wete et niet meer. Ik vergete zoveule. Ik snappe et allemaole niet meer," mompel ie zachies. Et is waor en de gelaotenheid in oen stemme, raakt mi-j diepe in mien harte.

Vake is d'r nog wel de herkenning. Soms ook niet. A-j weten wie ik bin twinkelen oen ogen. Humor is ook niet helemaole verlören. En terwiel ik in de lach schiete, vertroebelen tegeliekertied mien ogen deur traonen.

Meestal staar ie in de varte. Oen áanden berustend in oen schoot. Leven in oen eigen gedachten. Morn, middag, aovond, dag of nacht. Veur oe löp et inien. Tied wordt een onbekend gegeem. Et liefste li-j in bedde. As een baby in de foetusholding. Veilig, geborgen en bescharmd.

De rollen bin verwisselt. Van een bezorgde older en een kiend, in een bezorgd kiend – öm een 'older' word een kiend. Twie verschillende werelden. Soms vloeien ze inien. Bin ik weer oen kleine meid en veule mi-j geborgen. Dan, iniens is 't weer vut. Ie gaon weer trugge in die andere wereld. Een eigen gecriëerde wereld. En mien gevuulens van geborgenheid gaon over in gevuulens van machteloosheid en opstandigheid. Oen bescharmende áanden, pap, omvat ik now mit mien bescharmende áanden.

Doortje Stam-Maandag
Belt-Schutsloot

Fleegeralaarm

Fleegeralaarm!

Dat weyr in de söbentieger Joorn. Herrmann, uns oule Veyh-Hannelsmann, weyr ouk 'n grouden Jäger. Hey haar dennen eyrsten Krieg beleevt, un ouk dennen tweyden. Man- hey haar dat Glück, wat hey bii de "witten Joorgäng'" hoyrn dey- he bruuk twey mol ne tou 'n Deenst bi de Soldooten. Van dennen tweeyen Krieg her kunn hey sick noch goud op de Bombers besinnen, wenn de no Hamborg flougen. Hey haar tou ouk seen, woans dat door brennen dey. Man- dat weyr all laang vörbii. Hey weyr nu' op siin Oulendeeyl, siin Söön haar siin Geschäften öbernohmen, un' hey kunn opp Jagd goon, Klapperjazz or Dubbelkopp speel'n un' Kööm un' Beer drinken so veel as hey wull.

De beste Tiid weer jümmer in 'n Haarvst, wenn 't opp Driivjagd güng. Veyrmol de Week weyr hey denn mennigmol ünnerweegens, un' faken nough keym hey denn ’snachts recht loot weller trüch no siin Huus. Avv un' an haar hey denn woll ouk meist 'n Kööm touveel in 'n Liiv. Dat moyk em ne veel uut; hey haar 't Ümgoon mit Alkohol jo in siin Leev' düchdig öövt- bloots van wegen dat Autofoohrn weer ’t leidig! Man- siin oul'n Diesel, dennen hey noch uut siin aktive Tiiden haar, kenn' de Strooten in Herrmann siin Ümlingend al recht goud. Ouk de lütten Patts, woneem eyn'n langs-sliiken kunn, oon bang tou ween, wat eyn'n de Udels un' Landjägers toumoyt kweymen. Opp disse Wiis' weer hey noch jümmer goud un' heyl no Huus hin koomen, un' Meta, siin Frou, müss' sick keyn Sorgen mooken, wenn de Klock mol weller opp Mitternacht tou güng. Sou haar dat döör de Joor'n jümmer allerbest loupen. Man- eynmool weeyr't anners...

Dat weyr no de Drievjagd in Öddelswoort. Se hannen 'n heel Bült Hoosen un' Fasoon' schooten, un' tou'n Schödeldrieven geev dat Gröönkouhl, Fattstück un' Pinkelwusst. Dat mookt grouden Dösst, as elkeyn weet, de dat sülbs' mol eeten hett. Un door hoyrt denn ouk noch 'n ennigen Kööm tou, or 'n poor meyhr, denn bekoomt dat beter un’ liggt ne sou dull in 'n Moogen. No dat Eeten güng 't denn an dennen Koorden-Disch. Sey speel'n Skoot üm eyn'n Pennen. Twüschendöör geev 't jümmer mool 'n Runden Brann’wien, wenn jichenseen sick versmeeten haar, ellers wenn Bück avv tou speel'n weyr'n. Mit anner Wöör': se harr'n 'n Buelt Pleseyr!

As de Klock opp halbig Twölv tou güng, un de Dösst wat minner worr'n weyr, mööken 's bi lütten Schluss. Wull ouk jo nümms Aarger hebben mit de Frou, un' de Buern müssen tou 'n Melken weller froyh ut 'n Bett. Noch eyn’n Slüürsluck bi 'n Betoolen, un' denn rin in 'n Auto un' avv no Huus hen. Verdoorich! Dat weyr dookig worr'n! Kunnst meist nix meyhr kieken! Heel sinnig foyhrn, denn kunn 't woll gohn!!

Herrmann un' siin Daimler-Diesel stoykern nu' fein suutje döör Nacht un' Nebel. Woneem is denn blouts de Krüzung no Karkenbüttel? Haar doch all laang door ween müsst. Oh, kiek- door isse jo. Gottseidank! Rechts affbeygen, un' nu' güng't jümmers liekuut bit anne Huusdöör.

(Vervolg op de volgende bladziede)

(*Vervolg van de veurige bladziede)*

"Hoyza! Wat is nu' passeert? De Stroot is weg!" Hermann weyr woll föör 'n lütt' Stood in-düselt, un' nu' pulter hey öber dennen Hollanner siin Wischen, de direktemang blangen de Stroot leeg. Blouts ne fasst-foyhrn, opp dat natte, peeksche Klay-Land. 'n beeten Gas meyhr, de swoore Diesel füng 't Rötern an, un de Röögh dreihen all döör. Woneem is blout de Stroot avvbleeben? Aha, door is 'n Streymel mit överstoo'sch Gras. Dat mutt de Reemel ween. Hermann stüür mit Avec door opp tou, wat hey man blouts weller faste Grund ünner de Röögh foot kreyg.

"Rrrumms!" Toeyrst sack de Snuut vöörn avv, denn ouk noch dat linke Achterrad. De Diesel huul oarig lous, un' nix roygh sick meyhr. Dat weyr amend ne de Stroot-Herrmann haar dennen Grooben foot kreegen. Weer man 'n lütten Beetgrooben, van 3 Fout, obers frisch smeeten or döörgrüppt. De oul' Daimler leeg meist oppe Siet, de Döör bii 'n Fohrer güng ne meyhr open. "Verdoorich! Oh, sou 'n verdreihten Schiet!" schimp' Herrmann. Nu' müss hey sick uut 'n Woogen 'ruut-queel'n, halv dwars, halv schroog no boben, no de rechtern Döör hin. Herrmann weyr tou all 77, un' watt hey nu' een mogern Spacken weyr, kannst jüst ne seggen. Denn müss' hey ouk noch siin Browning, siin Joppen un siin Hout soyken; de weyr'n jichenswo ünnen mang de Sitzen rüüscht.

Oppletzt haar hey 't denn doch aln's bii de Reigh. Hey müss' nu' alleyn noch dat Auto dicht-schleyten. Man- woneem weyr de Slötel avv-bleeben? 'n Latüchten haar hey ne, hey müss oppe Kney un mit de Hannen mang Moun un' Gras 'rümsoyken. Vergebens! Nix tou finnen. "Ach, Schiit wat. Loot em liggen. Kann 'wiesou nümms mit wegfoyhrn!" Hey wull nu' blouts noch gauw no Huus; dat weyr koul un' natt, un' oosig moyd weyr hey bii lütten ouk. No siin Huus weyrn 't man noch Stücker wat 500 Meters, dat weyr jo tou schaffen. Man - wat schull hey Meta vertell'n? Mitünner weyr se 'n rechten Hellbössen, un' wenn hey nu' sou schieterig 'rinne Komer kweym, schull hey woll 'n ennig'n Tinnen krieg'n. Herrmann weyr all jümmer 'n grouden Knebel un' Filou ween. Bii 'n Veyh-Hannel haar hey leert, woans hey de Lüüd tou'n Lachen bringen, man ouk, woans hey jem anschieten kunn. Un' dat haar hey sick no' ne affleyrt...

Anne Huusdöör full em dat eyrst in. "Du leyve Tiid! Hesst jo gorkeyn Slödel!" Wat schull hey mooken?? He müss Meta ruut 'n Bett bimmeln. Duur ouk ne laang, door hoyr hey ehr Pampuschen no de Döör schlörfen. "Keyn is door?" rööp se. "Ick bün dat doch, Diin Herrmann! Mook inns gauw de Döör open, miin lütt' Meta!" "Lütt Meta? Wat is nu' denn lous? Büst Du duhn? Wo hesst' Diin Slödel looten?" "Meta, miin Deern, froog ne sou veel, mook gauw open! Un mook foors dat Lucht uut! Wii hebbt weller Krieg, un' dat is Fleegeralarm!" "Oh Gottogott, miin Herrmann! Geiht dat all weller lous! Koom' gauw rin!"

Man eben heyl in'nen Huus, sey Herrmann: "Go Du man driest foors weller no Bett hin; ick mutt noch mool 'rinnen Keller un' de Finstern dichtmoken." Door kunn hey sick nämlich stikum de schietigen Plünnen uut-trecken, tou wat sey dat ne unnoods 'lieks wiis waar'n dey.

(Vervolg op de volgende bladziede)

(*Vervolg van de veurige bladziede)*

Naja- dennen annern Monnen müss hey denn jo woll doch mit de Woorheit ruutkomen, un' hey kreyg ouk siin Tinnen. Man- s'monnens is dat recht wat beter uut tou houl'n. Nu müss hey jo man noch siin Daimler bargen. Hey röop Atze, siin Noobern, an, und de kweym ouk 'lieks mit 'n Trecker. De Dook weyr nu' weg, un se kunnen dat Auto licht weller ruutslepen. De Slödel leeg ouk dicht anne Döör.

"Mann," höög sick Atze, as hey sick Herrmann siin Spöören van de verleden' Nacht ankeyk, "woneem büst Du denn blouts lang-wöölt? Hesst mi jo de halbe Wischen öber Kopp stellt!"

"Tja," sey Herrmann un' griemel, "dat seyh ick nu' ouk- de Stroot hebb 'ck meist gonnich' bruukt!"-

Twey Joor loter is Herrmann dood bleben. Siin Meta hett dat noch 15 Joor länger uut-houln, obers Fleegeralarm hett se nich' meyhr beleevt.

(23. 02. 2006)
Friedrich W. Neumman

Fietsen is beter...

De hiele morgen hadden ze mit de vesite al gezellig praot over et millieu en dat fietsen eins vule beter was as autorieden. Tegen et middageten gong de vesite vot.
"En wat doej'm vandemiddag?" was de laeste vraoge bi'j de deure.
"Ik daenk dawwe vandemiddag een posien te fietsen gaon", was et bescheid.

Et eten nog mar krek aachter de knopen, kneupte hi'j de beide fietsen aachter op de auto en reden ze naor de Veluwe om daor roem een ure wat in de bossen omme te fietsen. Tegen et aovendbroggien weren ze weer in huus…

pb

Winterreize

"Ma'k jim een cyclus van zwaormoedige gedichten heuren laoten?
Ik vien ze mooier as alle aanderen en bin d'r wis van dat jim ze ok hiel aorig vienen zullen."

Iene van de hoogtepunten uut de meziekliteratuur die deur de jaoren et meerste indrok maekt het is de cyclus van 24 gedichten

Winterreise

van Wilhelm Müller (1794-1827)
op meziek van Franz Schubert (1797-1828)

Veurige maonden hawwe de eerste negen van de 24 gedichten. Disse keer et tiende vas.

Rust

Nun merk' ich erst wie müd' ich bin,
Da ich zur Ruh' mich lege;
Das Wandern hielt mich munter hin
Auf unwirtbarem Wege.

Die Füße frugen nicht nach Rast,
Es war zu kalt zum Stehen;
Der Rücken fühlte keine Last,
Der Sturm half fort mich wehen.

In eines Köhlers engem Haus
Hab' Obdach ich gefunden.
Doch meine Glieder ruh'n nicht aus:
So brennen ihre Wunden.

Auch du, mein Herz, in Kampf und Sturm
So wild und so verwegen,
Fühlst in der Still' erst deinen Wurm
Mit heißem Stich sich regen!

Rust

Ik verneem now eerst hoe mu ik bin,
now ik mi'j even daele geve;
et zwalken hul mi'j in de bienen
op de onbegaonbere weg.

De voeten vreugen niet om rust,
et was te koold om staon te blieven;
de rogge vuulde ok niet zwaor,
de hadde wiend hulp mi'j veuruut.

In een hokke van een koleboer
bin 'k een posien zitten gaon.
Mar mien bienen rusten niet uut:
zo zeer doen heur glipsen.

Ok ie, mien hatte, in stried en storm
zo wild en hielendal niet bange,
vulen in de stilte eerst de slange
die je mit zien hiete tonge wakker ropt!

Aanderemaond in disse riegel: **Meitiedsdroom** *(*Frühlingstraum*)*

De Stellingwarver Biebel

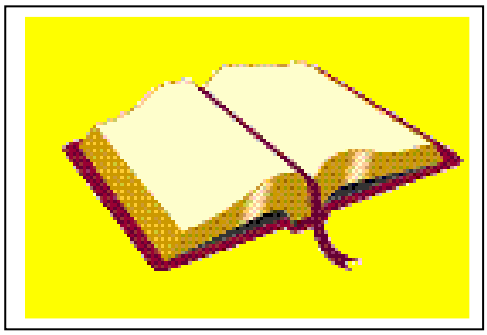

De stokken tekst veur de Biebelvertaelers van et SONT-gebied hawwe de veurige maond inleverd. Mar es ofwaachten wat de aanderen van oons wark vienen. Op 4 november kowwe mit een man of vuuftien bi'jenneer op Erve Kots in Lievelde en praoten we d'r een hiele dag over as kollega's onderenneer.

Onderhaand biwwe Sirach uut de Deuterocanonieke boeken an 't overlezen en verbeteren, nog es an 't overlezen en verbeteren (en nog 2 x bis).

Stiekemweg biwwe ok mar an de profeet Jeremia begonnen en daor kwawwe o.e. disse slim aktuele tekst tegen in Jer. 12:4 want et is toch haost te mal veur woorden hoe we as meensken tegenwoordig mit de netuur - de flora mar veural ok de beesten – ommegaon:

"Hoe lange zal de eerde nog treuren,
zullen grös en bloemen verdreugen?
Et vee en de voegels kommen omme
deur de wandaoden van heur bewoners,
die daenken: Hi'j veurzicht niet hoe oons aende wezen zal."

Now, bi'j'm weer hielendal op de hoogte mit wawwe daon hebben en an 't doen binnen.
Tot de aandere maond mar weer.

f&p

Stelling van de maond

Wie een schriever ofmeet an zien slechtste boek die meet alliend de toegeeflikhied van de uutgever

Wi'j' reageren op disse stelling of wi'j aanders wat An de liende hangen…? Dat kan in 't Nederlaans, et Fries of – bi'j veurkeur – in 't Stellingwarfs. Veur de aorighied mag et vanzels ok nog wel es wat een aander taeltien wezen. Et gebruuk van niet-Stellingwarfse bi'jdregen wodt trouwens wel een betien in de haand holen. Opsturen naor: info@stellingwerfs-eigen.nl

Et archief van dit maondblad kuj' vienen op www.stellingwerfs-eigen.nl

Aj' dit blattien niet meer in je aemelbusse hebben willen of weej' nog iene die 't misschien ok (graeg) lezen wil, doe dan mar even een berichien naor info@stellingwerfs-eigen.nl

Et is de bedoeling dat iederiene die wat te schrieven het (een appatte tekening of foto mag ok), dat opsturen kan (in Word-fermaot) en dat et dan zonder vorm van redaktie altied en zonder korrektie(*) plaetst wodt. Altied, wil in dit geval zeggen, ja altied, behalven as et bi'jglieks vluken, schellen, raozen, tieren of dat soorte van rarighied is zoas dat in de daegelikse ommegang mit mekeer ok niet gebrukelik is. Mar et moet - an de aandere kaante - wel wat lieden kunnen… Een betien reklame, bi'jglieks je eigenmaekte sjem anpriezen of je bedrief gewoon es in de kiekerd zetten, kan ok mar et moet vanzels niet alliend een adverteensieblad wodden.

(*) Aj' liever hebben dat de roegste schrieffouten d'r even uuthaeld wodden dan moej' dat even angeven.

Et is de bedoeling dat alleman kaant-en-klaore stokken of stokkies opstuurt. Et ienige wat de redaktie d'r an dot is et in- en annenneer plakken, wat deengies in rebrieken bi'jenneer zetten, et iedere maond as aemel rondsturen en et as archief op internet beweren en daor ok beschikber maeken om een nommer naor je toe haelen te kunnen (downloaden) as een dokement in DOC- en PDF-fermaot. De voertael is Stellingwarfs (vanzels) mar Fries, een stokkien Nederlaans of een aandere - veur oons - leesber taeltien mag ok wel een keer. As et mar wel raekvlakken het mit wat d'r op tael- of kultuurgebied leeft in Stellingwarf.

PAS OP: Iederiene stuurt veur 100% eigen verantwoordelikhied wark in..! Dat gelt liekewel inhooldelik as veural ok mit et oge op auteursrechten...! De redaktie/uutgever nemt hier gienertied verantwoording veur mar schoeft die deur naor de instuurder. De grootte van een dokement het binnen roeme greenzen, gien beparking.

Mittenneer en veurenneer

* Aende *